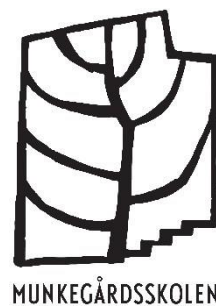

Antimobbestrategi

FORMÅL

Formålet er at sikre, at alle børn på Munkegårdsskolen trives.

Målsætninger

- At skolens ledelse, skolebestyrelse, medarbejdere, forældre og børn tager aktivt ansvar i indsatsen til at fremme høj trivsel
- At alle aktører får en fælles holdning til Munkegårdsskolens indsats mod udvikling af social eksklusionsangst og mobning
- At alle aktører medvirker aktivt til at fremme høj tolerancekultur med plads til forskellighed og i respekt for fællesskabet

Succeskriterier

- Er når vi viser respekt for hinanden og tager ansvar, hvor vi skaber det fællesskab, der giver hver enkelt mulighed for at lære og udvikle sig
- Er når vi inddrager og anerkender hinanden, så det skaber større sammenhæng for børn og voksne og dermed tryghed i hverdagen
- Når vi i vores fællesskab har plads til forskellighed. Vi er sammen om at motivere hinanden til at deltage i fællesskabet
- At alle børn og voksne på Munkegårdsskolen er aktivt handlende i forhold til u hensigtsmæssige mønstre i fællesskabet

Se yderligere *Skolens værdisæt* på www.munkegaardsskolen.dk

BEGREBER: DRILLERI, KONFLIKTER OG MOBNING; social eksklusionsangst

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er forskel på mobning, konflikter og drillerier. Der er en gradvis overgang fra drilleri til konflikter og over til egentlig mobning. I praksis starter mobning ofte som generende og grovere drillerier.

Drilleri

Almindelige drillerier er ofte af spontan karakter og kærligt ment, og man kan have det sjovt både med at drille og blive drillet. For nogle børn betyder drilleri ikke så meget, mens andre kan blive meget kede af det. Drilleri kan i nogle sammenhænge ses som forsøg på at regulere andre ind i fællesskabets rammer (inklusion), og i andre sammenhænge kan det være en måde at ekskludere på. For mange kan det være svært at gennemskue, hvornår drillerierne er for sjov, og hvornår de er for alvor, og her er det kun den, som drilleriet drejer sig om, der kan afgøre, om det er sjovt eller ej. Hvis ikke det er sjovt og drillerierne alligevel fortsætter over tid, bliver situationen af mere alvorlig karakter og kan udvikle sig til mobning.

Konflikter

Konflikter finder sted mellem to ligeværdige parter eller grupper. Der er symmetri i magtforholdet, selv om det muligvis kan tippe en smule til begge sider. En konflikt er primært sagsrettet, ikke personrettet og der kan derfor forhandles mellem parterne.

Konflikter kan siges at være nødvendige for menneskelig og mellemmenneskelig udvikling, idet de er en del af en læreproces, hvor det er muligt at forhandle sig frem til fælles holdninger, forståelse og handlemuligheder. De kan også give en person mulighed for at lære at acceptere, at andre er forskellige, og at man kan blive nødt til at gå på kompromis.

Det er vigtigt, at konflikter bliver taget i opløbet og håndteret på en positiv måde, inden de vokser sig for store. Hvis ikke en konflikt bliver håndteret, kan den blive så personrettet, at mulighederne for forhandling mindskes, og sådanne uforløste tilstande kan medvirke til mobning.

Mobning; social eksklusionsangst

Mobning skal betragtes som et udtryk for en dysfunktionel gruppedynamik til forskel fra tidligere, hvor mobning blev betragtet som en individuel aggression og samfundsmæssig vold.

Definition på mobning

”Mobning finder sted i formelle institutioner som f.eks. en skole, hvor individer ikke uden videre kan træde ud af gruppen. Den kontinuerlige opbygning af uformelle grupper i kraft af inklusions- og eksklusionsmekanismer skaber mobningens sociale kontekst. Positionelle ændringer truer gruppens orden og afføder frygt og angst, eftersom alle medlemmer af gruppen kan risikere at blive ekskluderet. Mobning forekommer, når grupper reagerer på denne angst ved at projicere truslen mod gruppens indre orden over på bestemte individer, og disse individer systematisk ekskluderes som ”andet”. Selv om disse processer tilsyneladende gavner gruppen som helhed, berøves de individer der mobbes, den sociale anerkendelse, de behøver for at kunne opretholde deres menneskelige værdighed. Således kan det at blive mobbet opleves som en slags psykisk tortur.”

”Mobning – sociale processer på afveje”, s. 249, eXbus-forsker Robin May Scott

Mobning kan ikke forstås som individualiserede fænomener som fx særlige personlighedsstrukturer eller særligt onde børn, men i stedet ses som en forlængelse af den sociale eksklusionsangst, der kan udvikle sig i sociale sammenhænge. Mobning ulmer i processer mellem deltagere i grupper, der er henvist til at fungere sammen. Når grupper af mennesker føler sig pressede og usikre på om de er i færd med at blive skubbet ud af fællesskabet, blusser den sociale angst op, og man kan risikere at gruppens deltagere vender sig destruktivt mod hinanden, og at den sociale eksklusionsangst fører til social panik. Mobning skyldes lav tolerance i gruppen og kendetegnes ved et meget smalt spor for, hvad der opleves som rigtig eller forkert, normalt eller anderledes.

Mobning er altså:

- et udtryk for en dysfunktionel gruppedynamik
- et socialt fænomen, der formes af mange kræfter
- kan være direkte og forfølgende og indirekte og udelukkende
- forekommende inden for formelle sociale sammenhænge
- udstødelseshandlingerne får en systematisk karakter

VI ER SOM MENNESKER EKSISTENTIELT AFHÆNGIGE AF AT TILHØRE FÆLLESSKABET

Mobbedefinition for børn:

- Mobning i skolen er, når en elev i en periode forfølges eller udelukkes af klassekammeraterne – eller nogle af skolekammeraterne
- Mobning kan foregå på mange måder: ansigt til ansigt eller med mobiltelefon, internet og chat- digital mobning
- Mobning kan være direkte og synlig eller indirekte og skjult

FAKTORER, DER INDVIRKER PÅ UDVIKLING AF SOCIAL EKSKLUSIONSANGST

- Klassens historik
- Lærernes praksisser og autoritetsstrategi
- Forældrenes praksisser og autoritetsstrategi
- Skoleledelsens praksisser og autoritetsstrategi
- Måden der tænkes og tales i organisationen

Angsten opstår, når den sociale indlejring er truet og håbet og længslen efter at tilhøre et fællesskab er truet.

HVIS DEN ENKELTE IKKE
ETABLERER TILHØRSFORHOLD
TIL FÆLLESSKABET, O

TEGN PÅ BEGYNDENDE SOCIAL EKSKLUSIONSANGST

Lindring for social eksklusionsangst kendes bl.a. som ”pigefnidder” og ”drengene er jo drenge”, og de udstødende samværsformer kan være af fysisk, verbal, social og/eller digital karakter. Når en børnegruppe ikke har nogen fælles værdier at samles om, kan mobning være det ”kit”, der er mellem børnene – det, der holder gruppen sammen.

Hvis denne tilstand ikke udfordres, risikerer vi at:

- al empati lukkes ned
- foragten for de(n) ekskluderede forstærkes
- dehumaniseringen og dæmoniseringer tager til
- vi vil kunne kende det som mobning
- social panikangst udvikles

BØRN LIDER I SÅDAN ET
MILJØ, OG ER SAMTIDIG
DELTAGENDE I DET

Skolen:

- Alle klasser har trivselstimer, og disse prioriteres i alle klasser
- Ressourceorienteret pædagogik
- Vi bruger: ”Fri for mobberi”, klasstrivsel.dk, mobningens ABC og andet brugbart materiale . Hvert trin, FC og GFO har udarbejdet sociale handleplaner som følges og løbende evalueres af ledelsen
- Vi bruger konfliktrappen
- Munkegårdsskolen forventer, at alle voksne, lærere, pædagoger og forældre reagerer øjeblikkeligt, hvis de er vidne til uhensigtsmæssige handlinger børn imellem
- Munkegårdsskolen forventer, at der på forældremøder tales om klassens trivsel herunder fødselsdagspolitik, etablering af mad/legegrupper og andre sociale arrangementer
- Munkegårdsskolens personale går aldrig forbi et barn, der er ked af det. Vi stopper op og hører, hvad der er i vejen og fortæller det til barnets klasselærer
- Skolens ledelse sikrer, at alle elever og ansatte har indblik i trivselsplanen
- Skolens ledelse sikrer, at forældrene får mulighed for etablering af forældrefællesskaber og udvikling af disse
- Skolens ledelse er opmærksom på, at der kan opstå situationer, hvor en af skolens medarbejdere optræder uprofessionelt og agerer upassende overfor børn. Ledelsen vil i sådanne situationer iværksætte en samtalerække med den pågældende med henblik på at få stoppet den uhensigtsmæssige udvikling samt sikre at den fornødne hjælp iværksættes såvel for barnet som for medarbejderen.

Skolens

Fællesskabscenter

arbejder forebyggende, foregribende og indgribende ved trivselsudfordringer i såvel klasser, grupper af børn og for enkelte børn.

Skolens

Fællesskabscenter

består af ledelsen, fællesskabskoordinator, PPR-psykolog, skolens tilknyttede sagsbehandler og familiebehandler, sundhedsplejerske, UUV-vejleder, repræsentant fra kompetencecenter Dysleksia og logopæd.

Skolens medarbejdere:

- Prioriter det sociale liv i klassen og giv plads til forskellighed
- Tag altid en henvendelse om mobning fra et barn eller en forælder alvorligt. Selv om du ikke selv oplever det beskrevet som mobning, er det barnets eller forældrenes virkelighed
- Lav en udførlig handleplan, der uddyber, hvem der gør hvad, hvordan og hvornår, så den er klar, hvis mobning opstår. Brug gerne handleplanen på DCMU's hjemmeside.
- Sæt konkrete handlinger på de værdier, skolen har. På den måde sikres det, at de ikke kun er ord, men at de faktisk også bliver inddraget i hverdagen
- Tal ikke dårligt om børn, forældre eller kollegaer
- Inddrag gerne mange instanser, såsom ledelse, tidlige tværfaglige team, klassens team og Fællesskabscentrets medarbejdere, og vær ikke bange for at bede om hjælp. Mobning er svært at løse alene
- Fokuser på, at alle børn gør det så godt, som de kan – også selv om det måske ikke altid virker sådan
- Vær en god rollemodel – både i tale og handling
- Hold fokus på, at alle er en del af mønsteret og dynamikken i klassen eller gruppen – også den fagvoksne

Forældre:

- Støt dit barn i at lave legeaftaler på kryds og tværs i klassen
- Tal ikke dårligt om dit barns legekammerater, deres forældre eller fagvoksne
- Støt dit barn i at forsvare/hjælpe/trøste kammerater, der ikke kan forsvare sig selv
- Indfør og respekter en social fødselsdagspolitik
- Lyt og støt den forælder, der fortæller om sit barns udfordringer
- Prioriter socialt samvær i klassen, planlæg fælles begivenheder for alle
- Lær klassens børns, forældres og fagvoksnes navne at kende
- Vær en god rollemodel – både i tale og handling
- Hold fokus på at alle bidrager til dynamikken i klassen, også forældrene
- Giv plads til forskellighed
- Forhold jer positivt til læreres og pædagogers indsatser
- Vid, hvor komplekst det er, og se andres perspektiv
- Bak tydeligt op
- Tag kontakt til lærere/pædagoger ved tvivl eller bekymringer. De voksne på skolen ser og hører ikke alt
- Når I mailer lærere/pædagoger, så gør det kort. Aftal hellere en samtale – enten telefonisk eller fysisk
- Aftal jævnlige voksenmøder, tal mere sammen

Børn:

- Husk, at alle er forskellige, og se det som noget godt. Det ville være kedeligt, hvis vi alle var ens
- Prøv at lære alle i din klasse godt at kende, måske har I mere til fælles, end du tror?
- Husk, at når man kigger på, at nogle bliver mobbet, er man selv med til at lade det ske, hvis man ikke gør noget
- Hold øje med, om andre bliver ked af det, når du driller dem for sjov. Hvis de ikke synes det er sjovt, skal du stoppe. Bare fordi en kammerat griner, er det ikke sikkert, at han/hun synes, at det er sjovt
- Deltag så vidt muligt altid i alle fødselsdage og andre arrangementer der holdes for og i klassen
- Vær modig og forsvare andre, der ikke kan forsvare sig selv
- Vær god mod alle i i din klasse. Husk at sige søde ting og ros dine klassekammerater, når de har brug for det eller har gjort noget godt. Man kan altid finde noget godt at sige, og man behøver ikke sige alt, man mener, hvis det kan såre andre
- Tænk over dit kropssprog, og hvordan du taler til andre. Det er ikke rart for nogen at blive nedgjort, vendt øjne af, bagtalt eller ignoreret
- Skriv ikke ting til andre på mobilen eller nettet, du ikke føler, du kan sige til dem ansigt til ansigt
- Hold ikke mobning hemmelig, men bed om hjælp. Det er ikke at sladre, men at være en god kammerat
- Hvis du er bange for at blande dig, så kontakt en voksen
- Tal med andre i klassen/gruppen, der ikke er direkte involveret og lav aftaler om at støtte hinanden i at få stoppet mobningen

Kendetegn ved digital mobning

- Det kan foregå døgnet rundt – og der er ikke noget fristed. Den, som det går ud over, føler sig sjældent sikker i det digitale rum og er sjældent i fred.
- Beskeder og billeder kan blive set af rigtig mange – man ved ikke, hvor mange der ser et billede, en video, en besked eller en kommentar. Uvisheden styrker utrygheden, ubehaget og afmagten.
- Dem, der chikanerer, kan være anonyme, og der kan herske stor usikkerhed om, hvem afsender er. Det forstærker også oplevelsen af afmagt, fordi man ikke kan holde bestemte personer ansvarlige.
- Det kan foregå i lukkede grupper, som ofte er usynlige for andre – for eksempel voksne. Det er derfor også svært at bevise, at man bliver mobbet.
- Kropssproget mangler i den digitale verden, så hårde ord kan føles ekstra sårende.
- Mobningen er “global” – det vil sige, at hele verden (globalt) er tilskuere, men at mobningen for eksempel sker i klassen (lokalt).
- Den magt-ubalance, der ofte sker i klassen/i et børnefællesskab, når der foregår mobning, forstærkes i mange tilfælde i de digitale rum, hvor børnene og de unge er til stede uden voksne.

Strategi i forbindelse med digital mobning

- Der arbejdes med digital dannelse på årgangene blandt andet i fordybelsesuger
- Skolen samarbejder med *Center for digital dannelse*, hvor skolens elever, personale og forældre modtager foredrag af *Center for digital dannelse*, som kan understøtte forebyggende arbejde med digital mobning både i skolen og hjemme
- På Munkegårdsskolen følger vi de 6 råd mod internetmobning på sikkerchat.dk:
1: Husk på – det er ikke dig, der er noget galt med – det er den/de der mobber, der er problemet. Mobning bunder ofte i misundelse eller jalousi over, at du har noget som mobberen ikke har, fx er du måske god i skolen, har en god familie osv.

2: Del din oplevelse med en fortrolig – du må ikke stå alene med oplevelsen. Fortæl om mobningen til en voksen, lærer, pædagog eller til dine forældre. Hvis du bliver mobbet, kan det være, at du føler dig ensom og forkert. Måske skammer du dig over dig selv. Det er helt naturligt at føle sådan, hvis man bliver mobbet. I virkeligheden har du ingen grund til at føle sådan – det er ikke dig, der er forkert på den – OG det er ikke dig, der skal skamme dig. Det er derfor vigtigt, at du deler dine oplevelser med andre.

3: Svar ikke tilbage på mobbebeskeder. Undlad også at kommentere på billeder, videoer, statusopdateringer og lignende. Selvom du måske ser noget på nettet, der gør dig rigtig ked af det – så prøv at bevare roen. Svar ikke tilbage – og kommenter ikke. Ellers opnår mobberen det han/hun vil. Svarer du tilbage, risikerer du bare, at mobberen bliver ved og så bliver det hele måske endnu værre.

4: Tag screenshots af mobbebeskeder og historik – fx fra SMS, Facebook, chatrooms, billeder og videoer osv. Tag skærmbilleder af mobbebeskeder, hadegrupper, nedværdigende kommentarer osv. Du kan tage disse screenshots med din mobiltelefon eller på din PC. Se mere nederst på siden *) Ved at gemme disse screenshots har du dokumentation for, at du bliver mobbet. Du kan også bruge disse, til at vise en voksen.

5: *Forsøg at sige fra – selvom det er svært. Fortæl omgivelserne, at du bliver mobbet. Som mobbet bliver du urimeligt behandlet, måske kan du stoppe eller nedtone mobningen ved at sige fra overfor mobningen. Fortæl om mobningen i klassen, i sportsklubben eller til en ven. Fortæl de der mobber, at du bliver ked af det og de ikke kan være det bekendt. Husk igen – det er ikke dig, der er forkert på den. Bare det, at nogen lytter til din frustration og ked-af-det-hed, kan måske lette dig lidt.*

6: *Søg rådgivning – fx hos Net-mobning.dk., Børns Vilkår mv.*

5 digitale råd til voksne:

1. Forsøg at følge med i de digitale og teknologiske muligheder så godt du kan
2. Tal med børnene om, hvad der rører sig på nettet og mobilen
3. Diskuter teknologi-etik, digital-dannelse
4. Sæt dig ind i og fortæl børnene, hvor man kan henvende sig, hvis man bliver udsat for digitale krænkelse, eller hvis man selv er afsenderen. Forklar, at de voksne ikke bliver sure eller tyr til straf
5. Husk, at mobning gennem teknologier er mulig 24 timer i døgnet. Man kan derfor ikke nødvendigvis skille skoleliv, fritidsliv og privatliv fra hinanden.

HANDLEPLAN/FÆLLESSKABSMODEL VED MOBNING

Får ledelsen, klasselærer, klassens team eller pædagoger kendskab til, at der er mobning eller digital mobning i en klasse eller blandt børn i en gruppe, er de forpligtiget til at handle øjeblikkeligt og iværksætte handleplanen/fællesskabsmodellen.

Mobning er en relationel, kontekst- og kulturorienteret problematik, der skal løses i fællesskab.

Teamet omkring klassen:

- Klassens team udarbejder en Fællesskabsmodel
- Skolens fællesskabskoordinator informeres og involveres, hvorefter de reflekterer over situationen sammen med klasselærer/klassens team
- Der skal informeres til alle relevante involverede samt skolens ledelse
- Klasselærer/klassens team samt en medarbejder fra Fællesskabscentret indkalder til samtaler med involverede børn for at opnå overblik over situationen
- Klasselærer/klassens team kontakter involverede forældre for at kortlægge situationen og finde løsninger i samarbejde
- Handleplanen/Fællesskabsmodellen tager højde for at alle involverede aktivt inddrages. Det kunne typisk betyde, at der iværksættes mæglingssamtaler, et trivselsfremmende forløb i klassen med fokus på værdighedsprojekter og styrkelse af børnenes indbyrdes relationer og at der indkaldes til et forældremøde, hvor handleplanen/Fællesskabsmodellen fremlægges, og der kan diskuteres fremadrettede positive handlinger
- Klasselærer/klassens team informerer løbende forældregruppen og skolens ledelse om klassens arbejde via Aula

- Der afholdes et afsluttende forældremøde, hvor der fortælleres om klassens forløb og resultat. Her deltager alle involverede fagvoksne og i samarbejde med forældregruppen findes der fremadrettede handlinger til sikring af fortsat trivsel
- Handleplanen/Fællesskabsmodellen medtænker evaluering af forløbet og justeres løbende i forhold til udviklingen
- Ledelsen sikrer, at den konkrete handleplan/Fællesskabsmodel passer til situationen, og at forløbet evalueres
- Ledelsen kan iværksætte et teamudviklingsforløb med fokus på gruppedynamikker i teamet, klassen eller i grupper af børn.
- Hvis der opstår voksenmobning, tager ledelsen ansvar og igangsætter et supervisionsforløb med henblik på professionalisering af den fagvoksne

Forældre:

Får forældre kendskab til, at der foregår mobning eller digital mobning i en klasse eller en gruppe af børn er de forpligtiget til øjeblikkeligt at tage kontakt til klasselæreren/klassens team.

Sådan kan man hjælpe ens barn hvis han/hun bliver mobbet:

- Sig aldrig ”Du skal bare lade som ingenting” – det er præcis det ens barn ikke kan
- Prøv at forhindre, at barnet begynder at tro på det, der mobbes med
- Styrk barnets selvværd med værdsættelse og nærvær
- Lad være med at blive gal eller aggressiv på de andre børn – det hjælper ikke ens eget barn
- Lyt til barnets fortælling og spørg ind til den, så han eller hun får ”læstet det hele af”
- Vær opmærksom på, at der altid er to sider af samme sag
- Der skal laves holdbare løsninger, og det kræver et fortløbende fokus.
- Hvis ens barn bliver mobbet, skal man tage det alvorligt. Slå det aldrig hen som uskyldige drillerier og råd aldrig barnet til bare at lade som ingenting. Mobning er så alvorligt et overgreb, at der skal gribes ind
- Man bør forholde sig lyttende, undersøgende og tålmodigt i samtalen med det mobbede barn

Råd til forældre med børn, der mobber:

- Man bør være bevidst om ens egen adfærd: taler man f.eks. ofte dårligt og nedsættende om andre i ens barns påhør? Hvis det er tilfældet, er der større risiko for, at ens barn vil mobbe andre.
- Man bør ikke opdrage sit barn hverken for eftergivende eller for autoritært – begge opdragelsesformer kan bidrage til en aggressiv adfærd hos barnet eller en manglende evne til at sætte sig i andres sted
- Man bør tale med sit barn om det sociale miljø i klassen. Der er mange måder at opføre sig til social medansvarlighed på.
- Man bør tydeligt og bestemt forklare, at sådan en adfærd ikke er acceptabel, men prøv også at få en snak i gang med barnet om, hvorfor han/hun mobber og hvordan han/hun kan lære at ændre sin adfærd positivt. Hvis der ikke er fokus på adfærdsændring, kan det være svært for barnet selv at skulle bryde ud af rollen som mobber, hvilket ofte skyldes en frygt for at være udenfor fællesskabet.

Børn:

Hvis du som barn selv oplever at blive mobbet eller ser andre, der bliver mobbet, skal du fortælle det til en voksen, som du stoler på. Det kan fx være din klasselærer, en GFO-pædagog, din far eller mor eller andre. Det vigtige er ikke, hvem du fortæller det til – det vigtige er, at du får det fortalt. Hvis du oplever, at en lærer mobber en af dine kammerater, skal du fortælle det til dine forældre og til en voksen på skolen, som du stoler på.

Vejledning til elever og forældre, der vil klage over en skoles manglende antimobbestrategi eller en konkret handlingsplan i forbindelse med konstaterede problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning eller lign.

- En elev kan klage over en skoles manglende antimobbestrategi eller over en handlingsplan udarbejdet af skoleledelsen i en konkret sag.
- Klagen skal være begrundet.
- Er eleven undergivet en forældremyndighed kan klagen også indgives af forældremyndigheds-indehaveren. Ved forældremyndighedsindehaverens klage inddrages eleven efter alder og modenhed.
- Klagen indgives til skolens ledelse.
- Skolens ledelse videregiver klagen til skolechefen, der på vegne af Kommunalbestyrelsen, vurderer om der er grundlag for at give klager helt eller delvis medhold.
- Hvis klageren ikke får fuldt medhold sender skolechefen klagen, begrundelsen for afgørelsen og vurderingen videre til Dansk Center for Undervisningsmiljø.
- Dansk Center for Undervisningsmiljø afgør klagen.
- Centrets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.